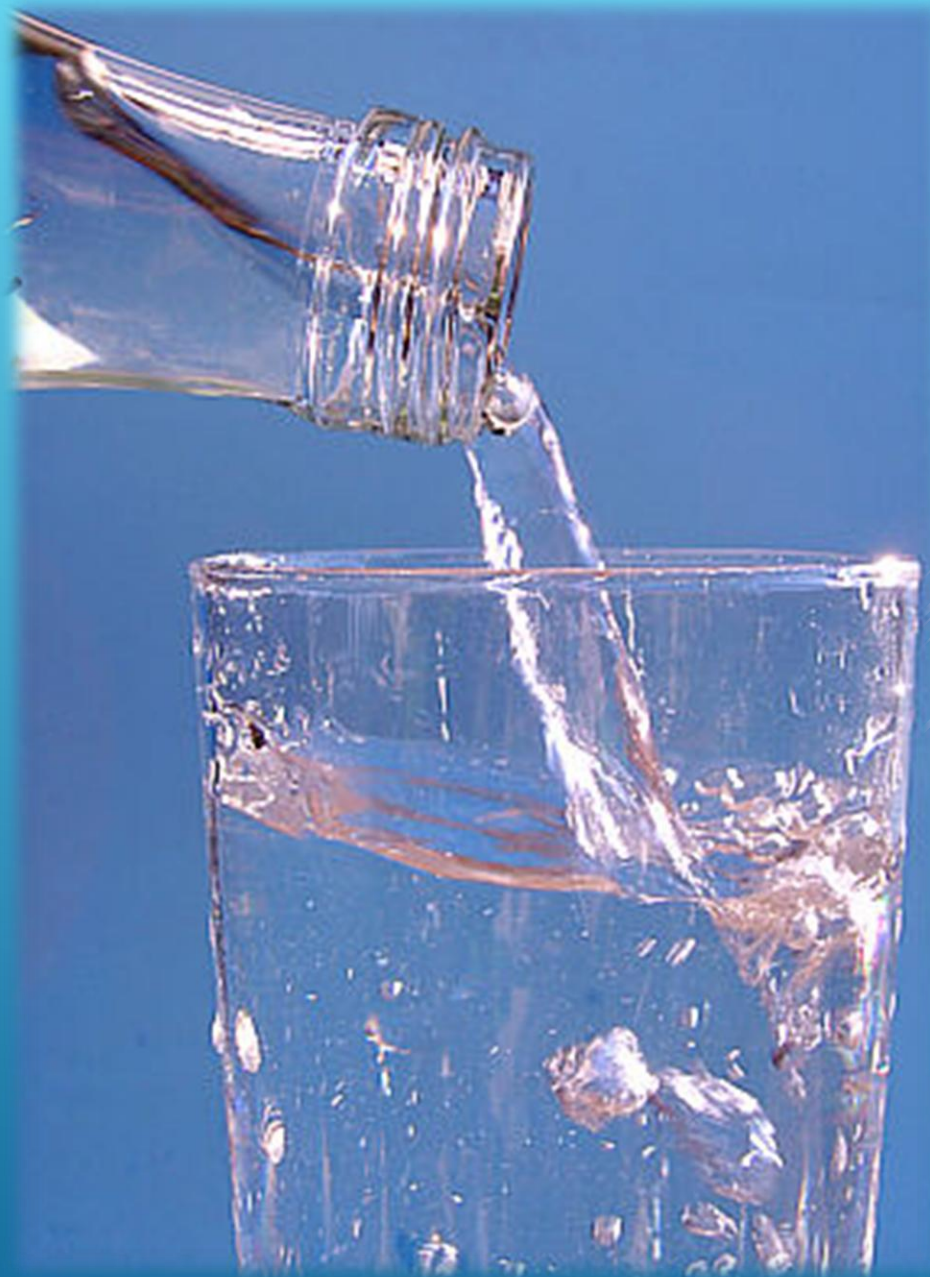

ZELENÁ V ŠKOLA

Mgr. Monika Šimlingerová,
koordinátorka Zelenej školy
Spojená škola, Brezová 1
V Senici 2024-2026

Tento školský rok sme sa opäť zapojili do programu „Zelená škola“. Po porade v kolégiu sme sa rozhodli zvoliť tému „Voda“, ktorá je kľúčová pre ochranu prírody aj udržateľný spôsob života. Po vykonaní auditu sme identifikovali oblasti, ktoré si vyžadujú našu pozornosť, ako zlepšenie spotreby vody a jej šetrenie v školskom prostredí. Rozhodli sme sa realizovať rôzne aktivity, medzi nimi aj zachytávanie dažďovej vody.

RETENČNÉ NÁDRŽE

Vďaka pani zástupkyni a pánovi údržbárovi, ktorý za asistencie žiakov druhého stupňa nainštaloval retenčné nádrže, môžeme dažďovú vodu využívať na zavlažovanie záhrady, izbových rastlín a umývanie náradia. Tento projekt je príkladom ekologického a udržateľného riešenia, ktoré podporuje environmentálnu výchovu a inšpiruje žiakov k zodpovednému prístupu k prírode. Sme hrdí, že môžeme prispieť k ochrane životného prostredia i k šíreniu povedomia o dôležitosti vody pre našu planétu. Veríme, že naše aktivity budú pokračovať a prinášať pozitívne zmeny.

MONITOROVANIE SPOTREBY VODY

V certifikačnom období 2024 – 2026 sme sa venovali téme Voda. Jednou z hlavných aktivít sa stal pravidelný monitoring spotreby vody, ktorý nám pomohol lepšie pochopiť, ako s vodou narábame a kde máme priestor na zlepšenie. Každý mesiac sa žiaci spolu s pani učiteľkou Šimlingerovou vybrali k hlavnému vodomeru školy. Ich úlohou bolo – odpísať aktuálny stav vodomeru, zaznamenať všetky udalosti, ktoré mohli spotrebu ovplyvniť – napríklad počasie, opravy v budove, mimoriadne školské akcie či technické úpravy. Vďaka týmto pravidelným odpisom sme získali presný prehľad o tom, ako sa spotreba vody menila počas roka. Zistili sme, že spotreba vody nie je rovnaká každý mesiac – ovplyvňuje ju množstvo faktorov. Ukázalo sa tiež, že aj malé zmeny v správaní žiakov a zamestnancov dokážu výrazne znížiť spotrebu vody. Stačí dôsledne zatvárať kohútiky, používať vodu rozumne a všímať si, kde môže dochádzať k zbytočnému plytvaniu. Monitoring nám pomohol pochopiť, kde máme rezervy a kde sa nám už darí šetriť. Žiaci si uvedomili, že voda je vzácna a že jej ochrana začína práve u nich – pri každodenných rozhodnutiach, ktoré robia doma aj v škole.

MONITOROVANIE SPOTREBY VODY

Deň vody 2025

Deň vody sme v našej škole oslávili prostredníctvom rôznorodých aktivít. Žiaci deviateho ročníka spolu s pani učiteľkou Mgr. Šimlingerovou pripravili zábavné aktivity a vedecké pokusy s vodou. Tieto aktivity boli určené pre žiakov prvého i druhého stupňa, pre žiakov z B variantu, pre prípravný ročník, ako aj pre praktickú školu. Oslava priniesla nielen nové poznatky, ale aj množstvo radosti a vzájomného spoznávania fascinujúceho sveta vody.

V rámci „Svetového dňa vody“ sme prijali pozvanie od pána učiteľa Mgr. Odokienka na workshop o mikroplastoch, ktorý sa konal v škole Viliama Paulinyho-Tótha v Senici. Na zaujímavom podujatí sa zúčastnili štyria chlapci z triedy A7, spolu s pani učiteľkou biológie Mgr. Šimlingerovou. Spoločne sme skúmali prítomnosť mikroplastov vo vode z potoka a pozorovali vzorky pod mikroskopom. Žiaci mali jedinečnú príležitosť zblízka vidieť, ako mikroplasty vyzerajú, čo v nich vyvolalo veľký záujem a nadšenie. Práca s mikroskopom bola pre nich vzrušujúca skúsenosť, ktorá im rozšírila obzory a podnietila diskusiu o ochrane vodných zdrojov a možnostiach, prevencie znečistenia. Workshop priniesol nielen nové poznatky, ale aj zábavné a interaktívne chvíle pri práci s vedeckým vybavením. Skúmanie nás natoľko zaujalo, že sme sa rozhodli v týchto vedeckých aktivitách pokračovať aj v budúcnosti.

Skúmanie mikroplastov

ŽABIE TAXI

Tento rok sa nám podarilo na priehradách Prietrž, Cerová a Kunov zachrániť celkovo 1 446 obojživelníkov, čo je asi o 100 viac ako minulý rok, hoci stále nie toľko, ako by sme si želali. Táto skúsenosť nielenže pomáha prírode, ale tiež učí našich žiakov dôležitosti ochrany zvierat a starostlivosti o životné prostredie. „Žabie taxi“ ako koncept neslúži len na ochranu žiab, ale aj na zvyšovanie povedomia verejnosti o tejto problematike. Deti aj dospelí sa môžu zapojiť a naučiť sa viac o ekológii a dôležitosti udržiavania biodiverzity.

DEŇ ZEME

Naša škola sa rozhodla tento deň osláviť nielen vzdelávaním, ale aj zábavnými aktivitami, ktoré nám pomohli priblížiť význam ochrany životného prostredia. Žiaci spolu s učiteľmi skúmali prírodné javy počas aktivít na čerstvom vzduchu. Prostredníctvom zábavných hádaniek boli motivovaní k premýšľaniu a hľadaniu nových súvislostí v prírode.

Hrabanie lístia

Hrabanie lístia v škole je každoročná úloha, ktorá nám pomáha udržiavať veľký areál čistý a upravený. Zároveň však myslíme aj na prírodu – nevyhrabávame všetko, pretože časť lístia je dôležitým úkrytom pre hmyz a prirodzenou výživou pre pôdu. Preto zbierame len to, čo je potrebné, a lístie následne putuje do kompostu, kde sa z neho stane cenný materiál pre školskú záhradu. Takto spájame poriadok s ohľaduplnosťou k prírode.

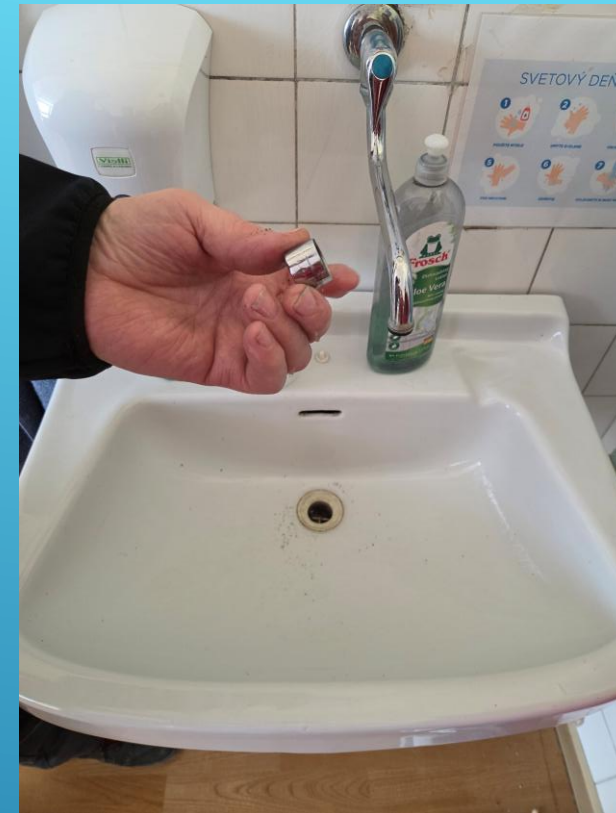

Polievanie dažďovou vodou

Montáž perolátorov

Jedným z praktických riešení bolo zakúpenie perlátorov – malých, ale veľmi účinných zariadení, ktoré sa montujú na vodovodné batérie. Perlátor premieša vodu so vzduchom, vďaka čomu znižuje jej spotrebu, no pritom zachováva rovnaký komfort pri umývaní rúk.

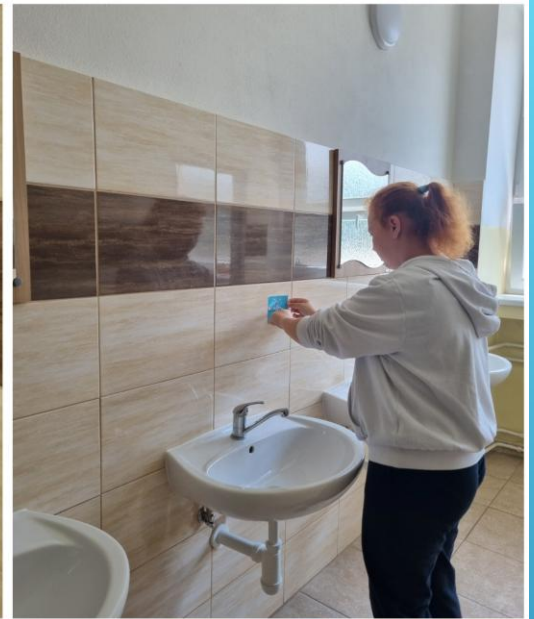

Úprava nádržíek WC

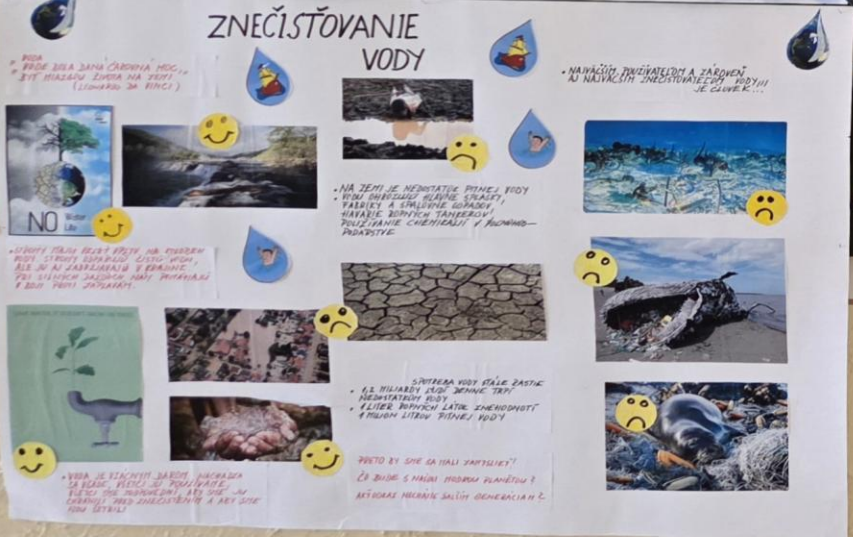
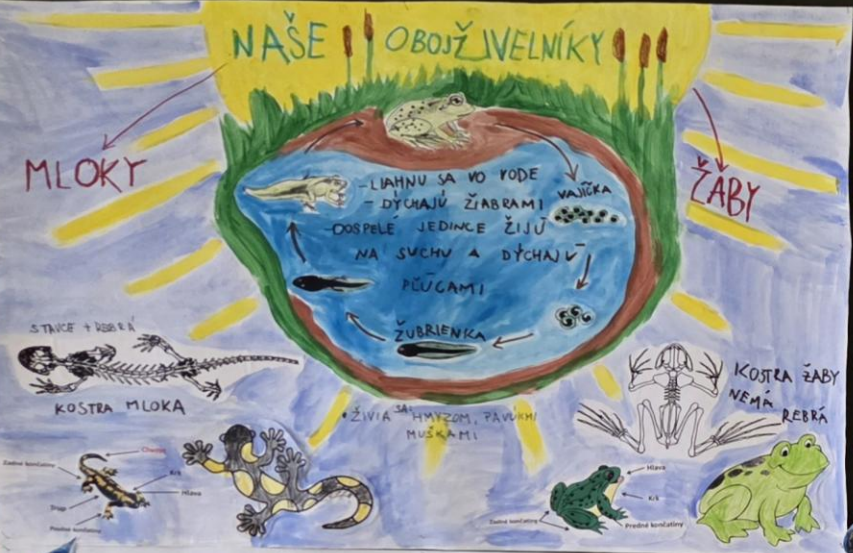
Odbornú montáž zabezpečil náš pán údržbár, ktorý žiakom trpezlivo vysvetlil, ako perlátory fungujú a prečo majú taký veľký význam. Ukázal nám, že aj malé technické zmeny dokážu priniesť veľké výsledky. Nádržka pri pôvodnom spláchnutí minula 10 litrov, čo je pri jednom spláchnutí naozaj veľa. Po úprave sa spláchnie 7 litrov, čiže na jednom spláchnutí ušetríme 3 litre.

Výroba a umiestnenie informačných tabuliek - šetri vodou

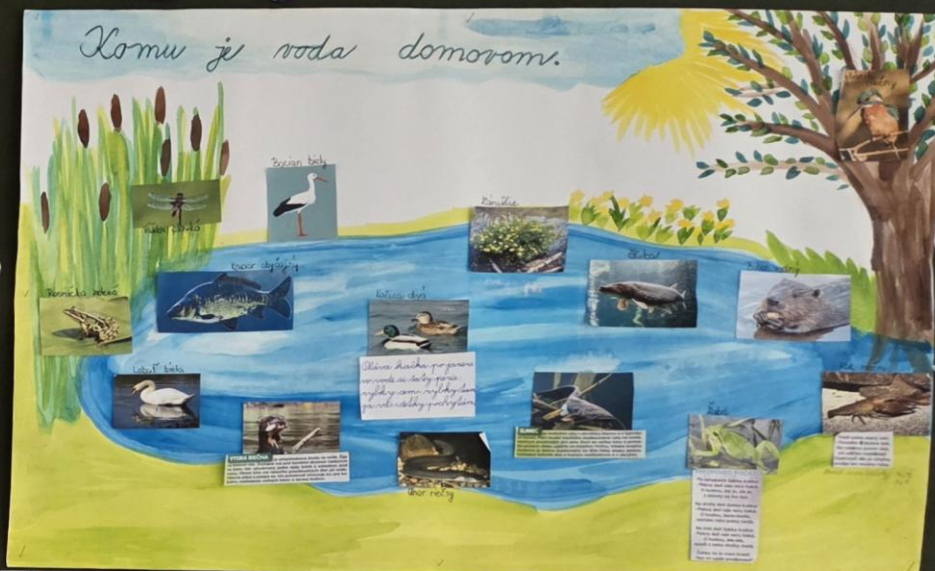
EKO KÓDEX

VODA V DOMÁCNOSTI

- Všetko, čo je živé, potrebuje vodu.
Vodu pijú ľudia, zvieratá, rastliny
- Vodou **umývame potraviny**
- Vodu používame **na varenie**
- Umývame riady**
- Perieme**
- Žehlíme - napaľujeme**
- Vodou **splachujeme WC**
- Vodou **upratujeme domácnosť**
- Vodu potrebujeme **na osobnú hygienu**

VODA JE VZÁCNY DAR, PRETO JU MUSÍME ŠETRIŤ!

RIEČNA SIET' SLOVENSKA

ŽITNÝ OSTROV
Najväčšia celosvetovo
púštna oáza v Európe
Chránená ho Dunaj,
Malý Dunaj a Váh.
Ide o potokovú sieť
s odhadom 10,000 km.
Je to najväčšia oáza.
Kľúčový ostrov je najväčším
celosvetovo slovenským

DLŽKA RIEK
Dunaj: 2875 km
Váh: 1700 km
Morava: 1000 km
Tisá: 1000 km

CELKOVÁ DĺŽKA VŠETKYCH RIEK NA SLOVENSKU JE 49 775 km

PODIEL ČLOVEKA POKOLI

POMÁHAM PRÍRODE

Exkurzia - ostrov Sihot'

Vo štvrtok 25. septembra sa žiaci II. stupňa zúčastnili exkurzie do Vodárenského múzea v Bratislave. Výlet nám priblížil svet vody, ktorú denne používame, no často si neuvedomujeme jej význam. Sprievodkyňa nám ukázala, ako sa voda z Dunaja čistí prírodne – preteká cez vrstvy štrku a piesku, ktoré fungujú ako filter. Na makete sme videli, ako sa zakalená voda mení na čistú. Dozvedeli sme sa, že bratislavské vodárne denne zásobujú množstvo domácností. Videli sme aj historické prístroje na meranie a čistenie vody. Naučili sme sa, že kanalizácia odvádza odpadové vody, no často sa do nej dostávajú nevhodné látky ako utierky, olej či lieky, ktoré môžu poškodiť čističky. Tie čistia vodu mechanicky a biologicky, aby sa mohla vrátiť do prírody. Exkurzia bola poučná aj zábavná – uvedomili sme si, aké dôležité je šetriť vodu, správne triediť odpad a chrániť životné prostredie. Voda je život – a my sme sa naučili, ako sa o ňu starať.

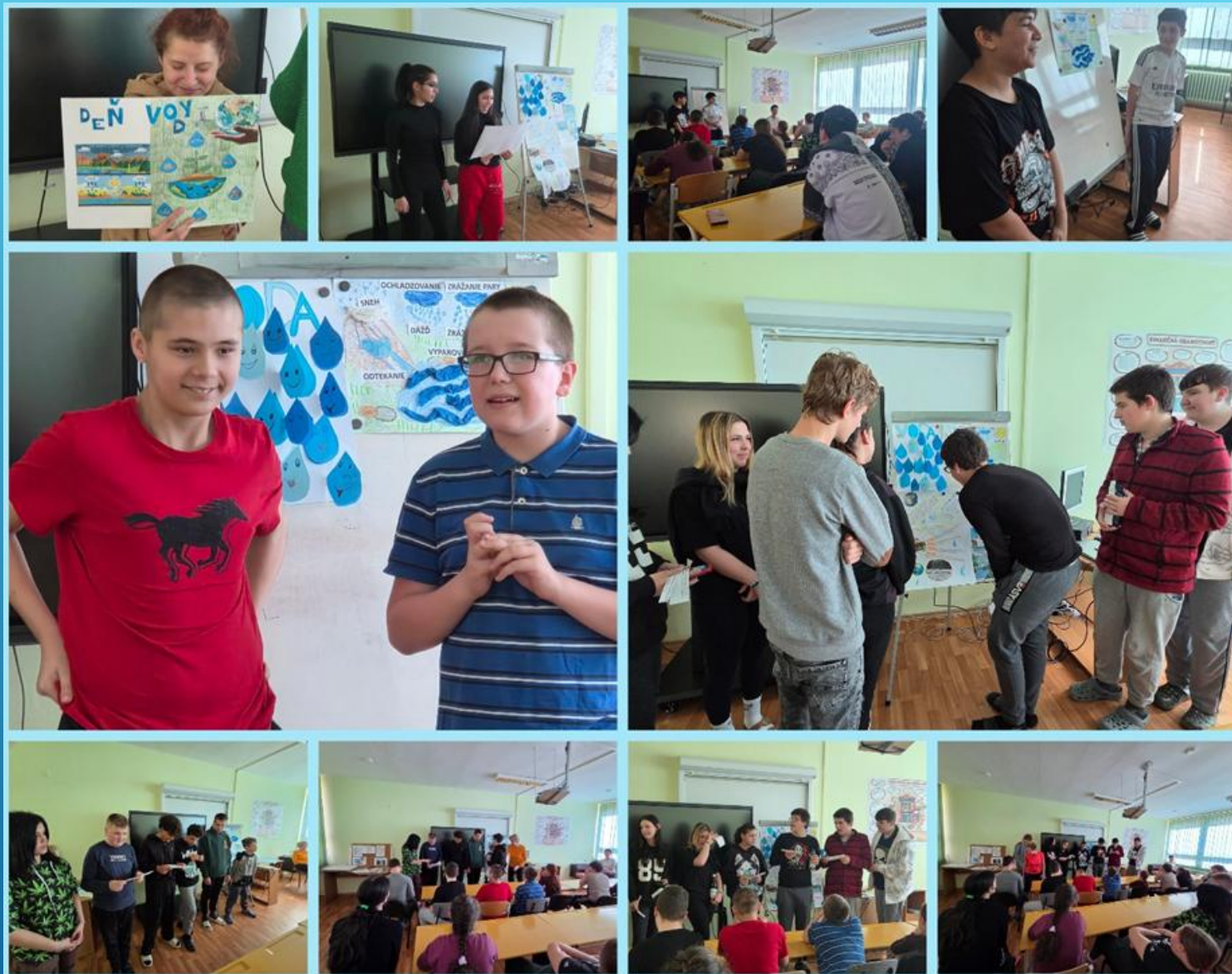
Rovesnícke vzdelávanie ako šetriť vodu

Naším cieľom je, aby sa šetrenie vody stalo prirodzenou súčasťou života žiakov. Deviataci piatakom ukázali, ako môžu vodu používať rozumne pri bežných činnostiach a koľko sa dá ušetriť jednoduchými návykmi. Piataci sa dozvedeli aj to, že ohľaduplné správanie pri potokoch či jazerách chráni vodné zdroje v prírode. Súčasťou vyučovania bolo aj predstavenie využívania dažďovej vody, ktorú v škole používame na polievanie rastlín, záhrady a na umývanie pracovných nástrojov. Žiaci zistili, že šetriť vodu sa dá jednoducho a bez veľkých obmedzení. Cieľom aktivity bolo, aby si piataci odniesli praktické rady do každodenného života a postupne si vytvorili návyky, ktoré pomáhajú chrániť vodu doma aj v škole.

DEŇ VODY 2026

Svetový deň vody si každoročne pripomíname 22. marca, no keďže tento dátum pripadol na nedeľu, v škole sme si ho pripomenuli 23. marca formou projektového vyučovania. Celý deň bol venovaný téme vody a jej dôležitosti pre život. Žiaci I. a II. stupňa B-variant a PŠ si pripravili rôznorodé projekty – od kolobehu vody, cez znečisťovanie riek a morí, až po spotrebu vody v domácnostiach či v odevnom priemysle. Dozvedeli sme sa, že textilná výroba patrí medzi odvetvia s najväčšou spotrebou vody a hovorili sme aj o význame minerálnych vôd. Diskutovali sme o tom, prečo je dôležité šetriť vodou, ako ju chrániť a aký vplyv má jej znečistenie na prírodu aj ľudí. Projekty boli nápadité, poučné a žiaci si uvedomili, že voda je nenahraditeľná súčasť života, ktorú si musíme vážiť každý deň.

SKÚMANIE MIKROPLASTOV

Pokračujeme vo výskume mikroplastov v potoku Teplica. Jesenné, zimné aj marcové odbery potvrdili ich pravidelný výskyt, najmä syntetických textilných vlákien pochádzajúcich z praného oblečenia. Pod mikroskopom sa prejavujú ako tenké farebné či priehľadné nitky. Objavili sa aj celulózové vlákna z papierových a hygienických výrobkov. Keďže mikroplasty sa v potoku vyskytujú dlhodobo, monitorovanie naďalej pokračuje pod vedením Mgr. Moniky Šimlingerovej. Výskum nám prináša dôležité poznatky o stave vodného prostredia pred „Svetovým dňom vody“.

